

FAMILEGJENFORENING

- ET FOREBYGGENDE TILBUD TIL FAMILIER SOM GJENFORENES I EKSIL

Prosjekt i RVTS-Midt i samarbeid med Flyktninghelseteamet i Trondheim kommune(FHT) , Nora Sveaass, Psykologisk Institutt,UIO og Berit Berg, Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap , NTNU.

Hvorfor:

Familier som har opplevd å bli atskilt eller borte fra hverandre i forbindelse med krig, katastrofer eller flukt har vært utsatt for mange belastninger i form av usikkerhet og savn i tillegg til traumatiske hendelser.

Mange vil også være plaget av tanker om skyld og tvil i tilknytning til atskillelse. Særlig vanskelig kan dette være for dem som ikke har visst noe om hvor de andre var, om når og hvor de treffes igjen og om hvorvidt de da vil kunne ta opp igjen det familielivet de levde. I tiden som atskilt vil det skje mye. For dem som er kommet til det nye landet er det mye nytt å forholde seg til og prosessen med å søke etter de/den andre vil ta mye oppmerksomhet og engasjement. Noen vil måtte søke informasjon om hvor familien befinner seg, andre vil streve med å få sikret seg opphold og innfri nødvendige betingelser vedrørende økonomi, for å kunne ta opp prosjektet om gjenforening. Samtidig må den herboende familien eller familiemedlem skape en tilværelse i Norge.

Reetablering/tilpasningsprosess:

Belastningene og utfordringene for familier i en slik situasjon er flerfoldige men i særlig grad knyttet til spørsmålene

- usikkerhet om når gjenforeningen kan finne sted
- tid som går og endringer som naturlig skjer i løpet av prosessen
- store forventninger omkring gjenforening

Familiene står m.a.o. ovenfor en krevende reetablerings- og tilpasningsprosess, og i for mange tilfeller har det vist seg at den har vært for vanskelig til at familiene har klart det alene. Det er med dette utgangspunkt at det synes ønskelig å utvikle et kort program med forebyggende målsetting, som kan tilbys familier i tilknytning til gjenforening i eksil.

Mål:

Forebyggende og frivillige samtaler med gjenforente familier med siktemål å styrke familiens egne forutsetninger til å håndtere situasjonen. Dette skjer via styrking av familiens kommunikasjon, etablere en delt forståelse av at avstand og fravær kan være tøft og vanskelig, og at gjenforening innebærer utfordringer og omstillinger.

Hvordan:

Familier tilbys en samtale før gjenforeningen og tre samtaler der familien møtes samlet første gang, har tilbud om å møtes atskilt, dvs. barn for seg og foreldre for andre gang, og tredje gang samlet. Familien blir spurt om de ønsker en ny samtale etter 4 måneder.

Innhold i samtaler som tilbys:

Orienterer familien om hva slags samtale dette er, hvorfor de tilbys, litt om strukturen og muligheter for oppfølging ved behov. Viktig

også å si litt om systemet og hvem de vil kunne ta kontakt med hvis det skulle være ønskelig.

Samtalene rommer:

- psykoedukative perspektiver
- markering av gjenforening
- anerkjenne og se
- aktiviteter

Mulige temaer:

- beskrivelser av familien i dag
- beskrivelser av familien den gang
- ønsker og tanker om fremtiden
- om tiden som fra hverandre
- særlig fokus på barna
- hvem hjalp og hva var nyttig underveis i prosessen
- forventninger til gjenforening ev. bekymring - må vurderes

Struktur:

- avklare med familien om de ønsker individuelle eller delte samtaler, om det er temaer som ikke kan snakkes om i hele familien, for eksempel om bekymring for barna, overgrepshistorier de ønsker å fortelle om, eventuelt om behov for videre hjelp.
- barna får tilbud om individuelle samtaler, der de eventuelt kan snakke om det de ikke vil dele med foreldre, tror ikke foreldre vet, eller andre bekymringer de måtte bære på.

Intervjuere:

RVTS v/helsesøster eller psykolog, FHT v/helsesøster

Spesielle hensyn:

Det vil alltid være store forskjeller i de enkelte familiers historier, hva hever og en i familien har opplevd og hvilke tradisjoner de har for å snakke sammen om vanskelige forhold og hvilke tradisjoner de har for å snakke med andre. Det er derfor viktig å gå veldig langsomt frem i samtalen og understreke både det frivillige og det forebyggende eller støttende målet ved å komme til samtale.

Overgrepserfaringer

Mobilisering av ressurser for å skape balanse

Tillit og mistillit

Store kulturforskjeller

Store forventninger

om å bo i Norge

Prosjektperiode 2011 - 2014

